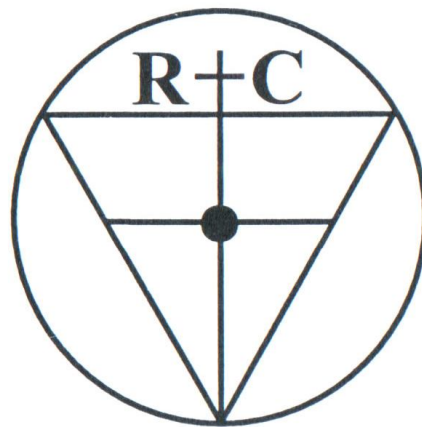

MANIFEST

POSITIO
FRATERNITATIS ROSAE CRUCIS

PROLOG

Dragi čitatelju,
draga čitateljice!

Budući da nismo u mogućnosti izravno razgovarati sa svima Vama osobno, činimo to putem ovog Manifesta. Nadamo se da ćete se nepristrano susresti s ovim sadržajem koji bi u Vama mogao nešto pobuditi, pa makar to bio i samo određeni impuls. Nije nam namjera uvjeravati Vas u ispravnost ovoga Manifesta *Positio*, već je mnogo veća naša želja da s ovim možete suosjećati. Nadamo se, naravno, da će on u Vašoj duši pronaći ugodan odjek. U drugom slučaju, uljudno molimo za Vaš obzir.

Godine 1623. pripadnici Ruže i Križa polijepili su na kućama Pariza plakate koji su izgledali tajanstveni i također pobudili znatiželju. Ovdje donosimo taj tekst:

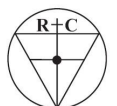
„Mi, zastupnici najvišeg Kolegija Ruže i Križa, zadržavamo se vidljivi i nevidljivi u ovome gradu i to milošću Svemogućeg. Njemu se obraća srce pravednika. Mi pokazujemo i poučavamo kako se bez knjiga i crteža govori na svim mogućim jezicima u zemljama u kojima se hoćemo pojaviti kako bismo tamo ljude, koji su naši bližnji, sačuvali od zabluda i smrti.

Osjeti li netko želju iz čiste radoznalosti doći k nama, neće mu uspjeti stupiti s nama u vezu. No ako ga vlastita volja istinski potakne upisati se u registar našega Bratstva, onda ćemo mu zaista dati da vidi istinu naših obećanja, jer mi možemo prosuditi misli drugih tako da se zaista ne osjećamo potaknuti nastaniti se u ovome gradu jer već istinskim htjenjem povezane misli našeg čitatelja imaju snagu da se upoznamo s njime, a također i snagu da se on upozna s nama.“

Već su nekoliko godina ranije pripadnici Ruže i Križa privukli na sebe pozornost kada su u javnosti istupili s tri od tada poznata Manifesta: *Fama Fraternalitatis* (1614.), *Confessio Fraternalitatis* (1615.) i *Chymischen Hochzeit Christiani Rosencreutz* (*Himijsko vjenčanje Christiana Rosencreutz*) (1616.). Ova tri spisa pobudila su u ondašnje vrijeme mnogobrojne reakcije u krugovima intelektualaca, ali također i u redovima političkih i religijskih autoriteta. Između 1614. i 1620. godine objavljeno je oko 400 pamfleta, manuskripata i knjiga, neke u obliku pohvalnica, druge kao pogrđni spisi. Bilo kako bilo, pojava Manifesta pripadnika Ruže i Križa predstavlja pažnje vrijedan povijesni događaj, posebice u svijetu ezoterije.

Fama Fraternalitatis obraća se političkim i religijskim *poglavarima, staležima i učenjacima Europe*. Ona prikazuje dosta tmurnu sliku općeg stanja tadašnje epohe. Ona otkriva postojanje Reda Ruže i Križa pomoću alegorijske priče Christiana Rosenkreuz (1378.-1484.), polazeći od njegovog događajima bogatog putovanja kroz svijet, preko ponovnog oživljavanja Bratstva Ruže i Križa, pa sve do otkrića njegove grobnice. Ovaj Manifest poziva na generalnu reformu na svim područjima.

Confessio Fraternalitatis s jedne strane nadopunjuje prvi Manifest tako da naglašava nužnost za čovjeka i društvo da se provede regeneracija i s druge strane ističe da je Bratstvo pripadnika Ruže i Križa u posjedu filozofske znanosti koja omogućuje provođenje te regeneracije. Time su ova dva Manifesta usmjerena prije svega na spremne tragaoce prožete

željom da sudjeluju u radu Reda kako bi doprinijeli dobrobiti čovječanstva. Proročansko gledište ovoga teksta pobudilo je prije svega znatiželju mnogih znanstvenika te epohe.

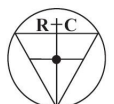
Himijsko vjenčanje Christiana Rosencreutz je nasuprot prva dva Manifesta napisan u drugome stilu i taj Manifest opširno izvještava o putu Inicijacije u traganju za iluminacijom. Putovanje vodi tijekom sedam dana najvećim dijelom kroz tajanstveni dvorac u kojemu se celebriraju svadbene svečanosti kralja i kraljice. *Himijsko vjenčanje* na simboličan način opširno izvještava o opreznom kretanju prema naprijed koji svakog inicijanta vodi ka spiritualnom sjedinjavanju njegove duše (mlada) s Bogom (mladoženja).

Kao što su suvremeni povjesničari, mislioci i filozofi naglasili, objavljivanje ova tri Manifesta predstavlja sve drugo osim bezazlenih i nepodobnih publikacija. Oni se pojavljuju u vrijeme u kojemu je Europa proživljavala egzistencijalnu krizu. Politički narušena, uništavala se gospodarskim sukobima interesa; vjerski ratovi posijali su sjeme zla i beznađa sve do domaćeg ognjišta; znanost se vinula i dala sebi materijalistički pravac; životni uvjeti za većinu ljudi bijahu bijedni. Cijelo društvo je u to vrijeme bilo u preokretu, ali su mu nedostajali oslonci kako bi se razvijalo u smislu općih interesa.

Povijest se ponavlja i uvijek iznova na scenu postavlja istovrsne događaje, ali na proširenijoj razini. Gotovo četiri stoljeća nakon objavljivanja prva tri Manifesta, opat iznova zaključujemo da je cijela Zemlja, ne samo Europa, suočena s egzistencijalnom krizom kakve tu nikada nije bilo i to na svim područjima kao što su politika, gospodarstvo, znanost, tehnologija, religija, moral, umjetnost itd. I tako je naš planet, to znači naš životni i razvojni okvir, teško ugrožen, što naglašava i rastući značaj jedne relativno mlade znanosti, naime ekologije. Sigurno, današnjem čovječanstvu nije baš dobro. Iz toga razloga smo mi, pripadnici Ruže i Križa suvremenog doba, vjerni našoj tradiciji i našim idealima, smatrali potrebnim dati se prepoznati putem ovoga *Manifesta Positio*.

Positio Fraternalitatis Rosae Crucis nije nikakva rasprava o posljednjim stvarima. On ni na koji način nije apokaliptično usmjeren. Kao što je već spomenuto, njegov cilj je iznijeti naš stav u odnosu na položaj sadašnjeg svijeta i istaknuti što nas zabrinjava u odnosu na njegovu budućnost. Kao i našoj braći u prošlosti i nama leži na srcu pozvati na prošireni humanizam i pojačanu spiritualnost, jer smo uvjereni u to da u modernom društvu ovoga doba prevladavajući individualizam i materijalizam nisu pogodni pribaviti ljudima sreću za kojom s pravom teže. Ovaj *Positio* će kod nekih čitatelja nedvojbeno izazvati uznemiravajuće djelovanje, no kako nam je poznato *nema goreg gluhog od onoga koji neće slušati, niti goreg slijepog od onoga koji neće gledati*.

Čovječanstvo je u današnje vrijeme smeteno i zbunjeno. Neizmjerni napreci koji su mu uspjeli na materijalnoj razini nisu ga učinili stvarno sretnim i ne dopuštaju mu vedro gledati u budućnost jer ona predočava ratove, glad, epidemije, prirodne katastrofe, društvene krize, otimanje elementarnih prava slobode, svi su to bičevi koji se rugaju nadi koju je čovjek uložio u svoju budućnost. To je razlog da smo ovu poruku uputili dobronamjernom čitatelju koji je spreman primiti je. Ona izvire iz istoga duha iz kojeg su potekla tri Manifesta pripadnika Ruže i Križa 17. stoljeća, no kako bi se njih razumjelo potrebno je istinskim smislom čitati u velikoj knjizi povijesti i baciti nepomućen pogled na čovječanstvo, na tu ogromnu građevinu koju su muškarci i žene stvorili na svojem putu razvoja.

Positio R + C

Čovjek se razvija tijekom vremena jednako kao i sve drugo što ima udjela u njegovom životu, uključujući i sam svemir. Ovdje se radi o karakteristikici koja obilježava sve što egzistira u manifestiranome svijetu. No mi mislimo da se ljudski razvoj ne ograničava na materijalne aspekte njegove egzistencije, jer smo uvjereni da čovjek posjeduje dušu, drugim riječima: jednu spiritualnu dimenziju. S našeg gledišta, duša čovjeka čini razumnim bićem koje je sposobno promišljati i razmišljati o svojem porijeklu i svojoj sudbini. Iz toga razloga mi promatramo razvoj čovječanstva kao namjeru, spiritualnost kao sredstvo, a vrijeme kao objavitelja.

Povijest se ne može tako dobro razumjeti kroz događaje koji je čine ili koje je sama izazvala, nego mnogo više kroz veze koje ove događaje međusobno povezuju. Osim toga, ona ima i neki smisao koji joj većina povjesničara danas rado dodjeljuje. Kako bi shvatili povijest, potrebno je događaje zasigurno promatrati kao izdvojene elemente, a također posebice vrednovati kao dijelove cjeline. Naše je gledište da pojedinačno događanje ima vrijednost samo onda kada se dovede u vezu sa cjelinom kojoj pripada. Njihovo razdvajanje, kako bi se iz toga izvukao povijesni moral, znači načiniti intelektualnu prijevaru. Sve to daje raspoznati da postoji sredina, jedno pored drugoga, istovremenost i zajedničko djelovanje, a to nema ništa zajedničko sa slučajnošću.

Kao što je u Prologu već spomenuto, raspoznavamo sličnosti između sadašnjeg svjetskog stanja i stanja Europe u 17. stoljeću. Ono što se danas već označava kao *post-moderna*, izazvalo je na mnogobrojnim područjima slična djelovanja koja su na nesretan način dovela do izvjesne degeneracije čovječanstva. Ipak mislimo da je ova razorna pojava, koja obuhvaća sve oko sebe, samo prolazna i da će konačno voditi do individualne i kolektivne obnove – doduše samo uz preduvjet da se ljudi odluče dati svojoj budućnosti humanističko i spiritualno usmjerenje. Ako to zanemare, suočit će se s još težim problemima nego što je to već danas slučaj.

Oslonjeni na naše učenje o Bitku, promatramo čovjeka kao najrazvijenije stvorenje među svim živim bićima na Zemlji, bez obzira na njegovo katkad nečasno ponašanje u odnosu na ovaj status. Ako čovjek zauzima ovo privilegirano mjesto, onda je to zato što posjeduje samosvijest i slobodnu volju. On, dakle, posjeduje dar da misli i oblikuje svoju egzistenciju prema vlastitom nahodanju. Također vjerujemo da je svaki pojedini čovjek temeljna stanica jednog te istog tijela, naime, onoga cjelokupnog čovječanstva. Oslonjeno na ovaj princip, naše razumijevanje humanizma počiva na gledištu da bi svi ljudi trebali imati ista prava, čemu pripada i pravo na poštovanje i pravo na iste slobode i to neovisno o zemlji u kojoj je netko rođen ili u kojoj živi.

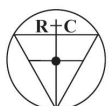
Ono što se odnosi na naše gledište o spiritualnosti temelji se na uvjerenju da Bog postoji kao apsolutna Inteligencija koja je stvorila Svemir i sve u njemu i to sa sigurnošću da čovjek posjeduje dušu koja dolazi od Boga.

Stoga zastupamo gledište da se Bog manifestira u cijelom Stvaranju kroz zakon i red koje čovjek treba studirati kako bi ih razumio i poštovao za svoju vlastitu dobrobit. Ustvari zastupamo stajalište da čovječanstvo raste prema razumijevanju božanskog Plana i da ga obvezuje zadaća utemeljiti na Zemlji idealno društvo. Ovaj spiritualizirani humanizam može se činiti utopijski, no ovdje se povezujemo s Platonom koji u svojem djelu „Republika“ kaže: „*Utopija je idealni oblik društva. Možda se ne može realizirati na Zemlji, no mudrac treba u nju uložiti svu svoju nadu.*“

Na ovoj prekretnici povijesti obnova čovječanstva čini nam se više nego ikada moguća na osnovi međusobnog približavanja ljudskih razina svijesti, generaliziranjem internacionalne razmjene, proširivanjem kulturnih veza, prenošenjem informacija diljem cijeloga svijeta i danas postojeće interdisciplinarne razmjene između različitih područja znanja. No uvjereni smo također da se ovaj preporod, koji se mora provesti kako na individualnoj tako i na kolektivnoj razini, može dogoditi samo ako se podupre kulturna mnogostrukost uz pomoć tolerancije. Ustvari, niti jedna politička institucija, niti religija, niti filozofija, niti znanost ne posjeduje monopol na istinu. To znači da se do cilja može stići samo ako se zajedno složi sve ono najplemenitije što čovjeku mogu ponuditi sva područja znanja. To znači spoznaju jedinstva u mnogostrukosti.

Prije ili kasnije će udarci sudbine u životu čovjeka dovesti do toga da sebi postavi pitanje o smislu svog života na Zemlji. Ovo istraživanje nekog obrazloženja je sasvim prirodno jer to je izraz osnovnih težnji ljudske duše i predstavlja temelj njegovog razvoja. Uostalom, ne opravdavaju se događaji tijekom povijesti samom činjenicom da ih ima; oni su mnogo više posljedica nekog uzroka koji leži izvan njih samih. Mislimo da je ovaj uzrok ukorijenjen u spiritualnom razvojnom procesu koji želi pokrenuti čovjeka da uđe u sebe i iskusi što je misterij života. Iz toga se zatim jednoga dana u njemu probudi zanimanje za mistiku i *za potragu za istinom*. Ovo istraživanje je prirodno i tome još dodajemo da će čovjek biti ispunjen nadom i optimizmom koji proizlaze iz nekog unutarnjeg poriva njegove božanske prirode, povezanih s biološkim instinktom za preživljavanje. Tako gledajući, čini se da težnja za duhovnom transcendencijom za kojom čovjek žudi predstavlja životno važnu potrebu ljudskog bića.

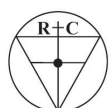
Š

to se tiče politike, mišljenja smo da se ona mora bitno obnoviti. Veliki sistemi 20. stoljeća, marksizam-lenjinizam i nacional-socijalizam, koji su polagali pravo da predstavljaju definitivne socijalne postulate, potisnuli su ljudski razum i doveli do barbarstva. Odgovarajući determinizam ovih obaju totalitarnih sistema povrijedio je na fatalan način prirodnu potrebu samoodređenja čovjeka i tako izdajnički prevario njegova prava i slobode, čime su ispisane neke od najcrnijih stranica povijesti. Povijest je i jedan i drugi model odbacila, nadajmo se, zauvijek. Ma što mogli misliti o tome, politički sistemi koji počivaju na monizmu jedne jedine ideje, često imaju nešto zajedničko da čovjeku nameću neku „doktrinu spasa“ i to s namjerom da ga oslobode iz njegovog nesavršenog stanja i uzdignu u neko takozvano „rajsko stanje“. Uz to dolazi do toga da većina tih sistema ne potiče građanina na razmišljanje, nego na vjerovanje; on mora to više vjerovati u tu stvar, što ove sisteme čini srodnim „religijskim laicizmima“.

Nasuprot tome, procesi mišljenja kao oni pripadnika Ruže i Križa, nisu monološki, nego dijaloški i pluralistički. Time stimuliraju pojedinca da stupi u dijalog s drugima i podupiru njegovanje ljudskih odnosa. Oni priznaju mnogostranost pogleda i različitost ponašanja. Strujanja ove vrste svoju hranu pronalaze u razmjeni, u uzajamnom djelovanju, pa čak i u proturječnosti, upravo u onome što totalitarne ideologije striktno zabranjuju. Ovo je, uostalom, razlog zašto su totalitarni sistemi bilo koje vrste uvijek suzbijali mišljenje pripadnika Ruže i Križa. Od svojih se početaka pripadnici Ruže i Križa s pravom ponose samostalnim oblikovanjem svojih gledišta i slobodnim izražavanjem svojih ideja.

U tome pogledu pripadnici Ruže i Križa nisu nikakvi slobodoumnici, nego jednostavno slobodni mislioci.

U današnjem stanju svijeta čini nam se demokracija najprimjerenijim državnim oblikom, što naravno ne isključuje određene slabosti. Budući da svaka prava demokracija počiva na slobodi mišljenja i njegovog izražavanja, stvara se općenito mnoštvo tendencija kod onih koji vladaju i kod onih kojima se vlada. Ovaj pluralizam može uvijek dovesti do napetosti sa svim svojim rizicima mogućnosti konflikta. Stoga su najčešće demokratske države politički rascijepljene, a njihovi zastupnici su kontinuirano i gotovo sistematski u svadi. Ove političke pojave raskola vrte se najčešće oko neke većine i neke oporbe, što nam se u nekom modernom društvu ne čini više primjereno vremenu, jer usporava obnovu čovječanstva. Ideal za kojim bi svaka nacija trebala težiti bilo bi obrazovanje vlade u kojoj bi bile objedinjene sve tendencije i u kojoj bi najsposobnije osobnosti vodile državne poslove. Proširujući ovu misao, željeli bismo da jednoga dana postoji reprezentativna svjetska vlada svih nacija, prema kojoj bi UN bili tek embrij.

O gospodarskom sustavu mislimo da se on sve više grana. Svatko može ustanoviti da on sve više utječe na aktivnosti čovječanstva i postaje sve mjerodavniji. U sadašnjosti on poprima strukturirane mrežne oblike i postaje sve utjecajniiji, dakle sve više upravljački, nasuprot onome kako nam se čini. S druge strane, on funkcionira više nego ikada pod pretpostavkom mjerljivih, propisanih vrijednosti kao troškovi proizvodnje, prag rentabilnosti, maksimiziranje dobiti, radno vrijeme itd. Ovi vrijednosni čimbenici su u biti istovjetni s današnjim gospodarskim sustavom i propisuju mu načine ponašanja, kako bi se postigao postavljeni cilj. Na nesreću su svi ovi navodi isključivo materijalističke jer jednostrano počivaju na rentabilnosti i beskrajnom bogaćenju. Tako se došlo do toga da se čovjek stavio u službu gospodarstva, dok je ipak gospodarstvo ono koje bi trebalo služiti čovjeku.

U naše su doba sve nacije postale obvezane doprinosom prema svjetskom gospodarstvu koje se može nazvati „totalitarnim“. Ovaj gospodarski totalitarizam nije u stanju spriječiti da 1,5 milijarda ljudi nema dovoljno hrane, dok cirkulacija mase novca diljem svijeta još nikada nije bila tako velika. To pokazuje da bogatstvo koje je čovjek stvorio uživa samo manjina, što je za žaliti.

Zaista zaključujemo da se razlike između najbogatijih i najsiromašnijih zemalja sve više povećavaju. Isti fenomen može se utvrditi i između najsiromašnijih i najbogatijih ljudi u svakoj zemlji. Također mislimo da je uzrok u tome što je gospodarstvo postalo previše spekulativno i opskrbljuje tržište i interese koji su više virtualni nego realni.

Očito je da će gospodarstvo moći svoju ulogu ispuniti tek tada kada bude stavljeno u službu svih ljudi. To ima za preduvjet obratiti pažnju da se novac upotrijebi za ono za što je određen, naime kao sredstvo razmjene i energije sa svrhom da svaki čovjek može sebi pribaviti ono što mu je potrebno kako bi živio sretno na materijalnoj razini. Uvjereni smo u to da čovjeku nije određeno živjeti siromašno, a još manje patiti zbog siromaštva, nego baš suprotno da može raspolagati onime što doprinosi njegovom blagostanju kako bi svoju dušu mogao s punim mirom uzdići do više razine svijesti. U konačnici, gospodarstvo bi se trebalo primijeniti tako da više ne postoji siromaštvo i da svaki čovjek može živjeti u dobrim materijalnim uvjetima jer to je temelj ljudskog dostojanstva. Siromaštvo nije sudbina i također nije djelovanje božanske odluke. Općenito je siromaštvo posljedica ljudskog egoizma. Zbog toga se nadamo da će se gospodarstvo jednoga dana temeljiti na pravilnoj podjeli dobara uzimajući u obzir dobrobit svih. Osim toga, rudna blaga nisu neiscrpna i ne mogu se vječno iskorištavati, prerađivati i dijeliti, tako da se posebice u prenaseljenim zemljama mora voditi računa o kontroli rađanja.

Š

to se tiče znanosti, smatramo da se ona nalazi u vrlo delikatnoj situaciji. Ne može se zaniijekati da se ona nije snažno razvila i čovječanstvu omogućila ogromne napretke. Bez znanosti, ljudi bi se još uvijek nalazili u kamenome dobu, ali dok je grčku civilizaciju onoga vremena obilježila kvalitativna predodžba znanstvenih istraživanja, 17. stoljeće je uspostavljanjem prevlasti kvantitativnog bilo potreseno teškim posljedicama, što nije moglo ostati bez učinka na razvoj gospodarstva. Mehanizam, racionalizam, pozitivizam itd. isklesali su iz svijesti i materije dvije uočljive domene, pri čemu su sve fenomenalne pojavne oblike, razgolićene do mjerljivih stvari bez ikakve subjektivnosti, lišili svake čari. Ono *kako* potisnulo je ono *zašto*. Dok su tijekom prošlih desetljeća poduzeta istraživanja vodila do značajnih otkrića, čini se da je sve ostalo određivala težnja za financijskom dobiti. U međuvremenu, uspjeli smo se do vrha znanstvenog materijalizma.

Više smo se degradirali u robove znanosti nego što smo je podredili našoj volji. I najmanji iznenada nastali tehnološki zastoj danas je u stanju i najrazvijenije društvo dovesti u životnu opasnost. To dokazuje da je čovjek stvorio neravnotežu između kvalitete i kvantitete, ali također i između samoga sebe i onoga što proizvodi. Materijalistički ciljevi kojima teži iznad znanstvenih istraživanja doveli su do toga da zbunjuju duh čovjeka.

Usporedno s time, udaljili su ga od njegove duše i od onoga što je najviše božansko u njemu. Neizmjerena racionalizacija znanosti postala je stvarna opasnost koja u sve kraćem razdoblju sve više ugrožava čovječanstvo.

Zapravo svako društvo, u kojemu materija vlada sviješću, započinje razvijati ono što je najmanje plemenito u ljudskoj prirodi. Ako to uzme previše maha, društvo bira propast i to pod izuzetno tragičnim okolnostima.

Znanost je u određenoj mjeri postala religijom, dakle materijalističkom religijom, što je besmisleno. Oslanjajući se na mehanističko približavanje svemiru, prirodi i čovjeku, stvorila je vlastiti credo („vjerovati samo onome što vidiš“) i svoju vlastitu dogmu („nema istine osim one njene“). Tada ne primjećujemo ništa drugo nego da istraživački rad koji znanost provodi u vezi „*kako*“ sve više ju dovodi do toga da se pita o onome „*zašto*“, tako da polako sve više postaje svjesna svojih granica i počinje se približavati mistici. Neki malobrojni znanstvenici otišli su čak tako daleko da kao polaznu točku postavljaju tezu o egzistenciji Boga. Ovdje treba zaključiti da su znanost i mistika u antici bile vrlo bliske jer su, naime, znanstvenici bili mističari i obrnuto. Danas se radi upravo o tome, u narednim desetljećima opet objediniti ova dva spoznajna puta.

Postalo je nužno nanovo promisliti o pitanju znanja. U čemu primjerice leži pravi smisao ponavljanja nekog eksperimenta? Je li tvrdnja, koja se ni na koji način ne može dokazati, nužno pogrešna? Čini nam se prvenstveno nužnim prebroditi racionalni dualizam koji je uveden u 17. stoljeću. Upravo u tom prebrođivanju leži istinska spoznaja. Stoga nije dovoljno samo konstatirati da se egzistencija Boga ne bi mogla dokazati, kako bi se smatralo da Njega nema. Istina katkada može imati i različita lica. Pridržavati se jednog jedinog od njih u ime racionalizma znači vrijeđati razum. A može li se uopće s punom ozbiljnošću govoriti o „racionalnom“ i „iracionalnom“? Je li i sama znanost racionalna ako vjeruje u slučajnost? Čini nam se ustvari mnogo iracionalnije vjerovati u slučajnost nego ne vjerovati. Govoreći o tome, čvrsto držimo da se naše Bratstvo uvijek oštro suprotstavljalo općoj predodžbi slučajnosti koju je promatralo kao put najlakšeg otpora i kao odricanje suočavanja sa stvarnošću. U tome što se označava kao slučajnost, vidimo isto ono što je Albert Einstein izrazio sljedećim riječima: „*To je staza kojom Bog kreće kada želi ostati anonimn*“.

Razvoj znanosti prouzrokuje također nove probleme u etičkom i metafizičkom pogledu. Premda je genetsko istraživanje postiglo nedvojbeno veliki napredak u liječenju ranije neizlječivih bolesti, ta znanost je istovremeno otvorila i vrata iza kojih je postala moguća

manipulacija kloniranja ljudskog bića. Ovakva vrsta rađanja može dovesti samo do genetskog osiromašenja, pa i do izopačenja čovječanstva. Osim toga, to daje naslutiti da će neminovno doći u djelovanje subjektivno obilježeni kriteriji izbora, što onda vodi do teških rizika. Nadalje, kloniranjem dolaze do izražaja samo fizički i materijalni uvjeti, a da se pri tome ne uzmu u obzir duh i duša. Stoga mi promatramo genetsku manipulaciju s ciljem rađanja kao povredu ljudskog dostojanstva, kao i kršenje duhovne, psihičke i spiritualne neoskrvnjenosti čovjeka. U tome smislu potpisujemo izreku: „Znanost bez razuma vodi samo do propasti duše“. Kada čovjek čovjeka učini svojim posjedom, u povijesti to ostavlja samo tužna sjećanja.

Smatramo, dakle, vrlo opasnim dopustiti eksperimente reproduktivnog kloniranja posebice ljudskog bića i živih bića općenito. Istog smo opreza u vezi manipulacija koje dotiču genetski materijal životinja i biljaka.

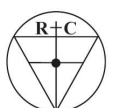

Ako se okrenemo tehnologiji, zaključit ćemo da se i ona nalazi u potpunom preokretu. Od pradavnih vremena ljudi su se trudili proizvesti alate i kasnije strojeve kako bi poboljšali svoje životne uvjete i što učinkovitije oblikovali svoje aktivnosti.

Na pozitivnoj strani čovjeka ova težnja izvorno je slijedila tri cilja: 1. načiniti stvari koje nisu uspjele samo upotrebom ruku, 2. smanjiti trošak i trud, 3. dobiti na vremenu. Mnogo tisućljeća tehnika se koristila samo kao potpora čovjeku u njegovim manualnim i fizičkim naporima, dok u suvremeno doba tehnologija rasterećuje čovjeka i intelektualno. Na početku je tehnologija dugo vremena bila ograničena na to da osigura funkcionalno čisto mehaničku potporu. To je zahtijevalo stalno i neposredno sudjelovanje čovjeka i time to nije imalo nikakav značajan utjecaj na okolinu. Danas je tehnologija postala sveprisutna i čini dio srž modernog društva i navodno je postala prijeko potrebna. Njena područja primjene su mnogostrana i obuhvaća kompleksni tijek na području mehanike, elektriciteta, elektronike, informatike itd. Nažalost, svaka medalja ima i onu drugu obrnutu stranu i strojevi su sada postali opasnost i za samoga čovjeka.

Nakon što su prvobitno bili stvoreni za to da ga podupru i rasterete, sada su u stanju i da ga zamijene. Ne može se poreći da je sukcesivni razvoj mehanizacije sa sobom donio i očito otuđenje ljudskih odnosa u društvu. Međuljudski kontakti su se skoro izgubili. Uz to dolaze i sve vrste zagađenja okoliša koje je izazvala industrijalizacija na mnogim područjima.

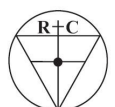
Tehnologijom izazvani problem nastao je jer se ona razvijala brže nego što je ljudska svijest mogla s njom držati korak. Mislimo da je nužno potrebno da tehnologija konačno prekine sa sadašnjim modernizmom kako bi postala opunomoćenik humanizma. Stoga je u prvoj liniji potrebno da čovjek opet bude stavljen u središte socijalnog života, što uključuje da stroj opet bude stavljen u njegovu službu. Ovaj zahtjev stoji u suglasju s onime što smo upravo rekli u vezi s gospodarstvom. Ovakva perspektiva čini nužnim kompletno preispitati materijalno vrednovanje kakvo njeguje suvremeno društvo. To uvjetuje na dosljedan način da svi ljudi opet pronađu svoju vlastitu sredinu kako bi naučili razumjeti da se mora dati prednost kvaliteti života i konačno prestati s neobuzdanom hektičkom utrkom sa vremenom. No takvo nešto moguće je samo ako ljudi ponovno nauče živjeti u harmoniji ne samo s prirodom nego i sa samima sobom. Željeni ideal bio bi da se tehnologija dalje razvija u smislu oslobađanja čovjeka od mukotrpnih poslova kako bi imao priliku da se u kontaktu s drugim ljudima harmonično razvija.

Što se tiče velikih religija, mislimo da su one u ovo vrijeme obilježene suprotnim pokretima, naime, centripetalnim i centrifugalnim. Jedna vrsta kretanja izražava se u radikalnim praksama koje se na temelju krutog držanja mogu promatrati u jezgri kršćanstva, judaizma, islama i hinduizma. Drugo kretanje izražava se u iznevjeravanju svoga creda sasvim općenito i svojih dogmi osobno. Pojedinaac više nije suglasan s time da ga se drži na rubu nekog sustava vjerovanja kao što je to kod neke religije s Objavom. Ubuduće on želi biti u središtu nekog sustava mišljenja koje stavlja u vezu sa svojim vlastitim iskustvima.

Iz toga proizlazi da prihvaćanje religijskih dogmi nije više razumljivo samo po sebi. Vjernici su razvili određeni kritički smisao za religijska pitanja, a njihova snaga uvjerenja proizlazi, što dalje to više, iz vrednovanja vlastitih pobuda. Prijašnja težnja za spiritualnošću proizvela je neke religije, koje su bile karakteristične u svom socijalno-kulturnom području, svojim snažnim korijenjem koje je obogaćivalo zemlju, no ova duhovna težnja danas stvara strukture koje su više korijenasto raslinje i grmovi bez oblika i broja. No zar se duh ne kreće tamo gdje hoće?

I tako se danas na periferiji ili na mjesto velikih religija pojavljuju grupacije sa spiritualnim usmjerenjem, zajednice s istim idejama ili pokretima s vlastitim mislima, u čijim unutarnjim doktrinama ima više predloženog nego nametnutog, te su tako putem slobodno izbora temeljito lakše prihvatljive. Neovisno o specifičnoj prirodi ovih zajednica, grupacija i pokreta, njihova mnogobrojnost odražava neku očaravajuću opuštenost na stazi spiritualnog traganja. Općenito se ova mnogostrukost može svesti na to da velike religije, koje kao takve poštujemo, ne posjeduju više monopol na vjeru. Ako su ovo izgubile, onda je to zbog toga jer se ove religije, duže ili kraće, bave postavljanjem pitanja koja zaokupljaju čovjeka i tako ga u nutрини ne ispunjavaju, a možda i stoga jer su se ove religije udaljile od spiritualnosti. No u svojoj esenciji nepromjenjiva spiritualnost traži stalno mogućnost kako bi se izrazila prema čovječanstvu koje je u razvoju i to putem sve bolje prilagođenih i za to pogodnih alata. Preživljavanje velikih religija ovisi kao nikada prije o tome koliko će im uspjeti osloboditi se suviše strogih doktrinarnih vjerskih stavova i nepromjenjivih pozicija koje su tijekom stoljeća usvojile kako u moralnom, tako i u pogledu poučavanja. Da bi preživjele moraju se nužno prilagoditi društvu. Jer ako ne vode računa o promjeni svijesti ljudi niti o položaju današnje znanosti, što bi bilo ravno otkazivanju napredovanja razvoja, same bi sebe osudile da prije ili kasnije nestanu, no ne prije nego se još više pobrinu za zapaljive stvari na etno-socio-religijskoj razini. Mi svakako smatramo da je njihov nestanak jednom neizbježan, naime onda kada se pod djelovanjem svjetski raširenog sjedinjenja ljudske svečano oglasi trenutak rođenja jedne svjetske religije. Ona će u sebe unijeti ono najbolje svih dosadašnjih religija kako bi čovjeku omogućila preporod. Također mislimo da će težnja poznavati zakone Boga, odnosno zakone prirode, svemira i duha, koji će prije ili kasnije stajati na najvišem mjestu i samo će to već biti dovoljno kako bi se vjerovalo u Boga. U vezi s time zastupamo stajalište da će vjera jednoga dana uzmaknuti pred spoznajama.

Kako bismo govorili o moralu u onome smislu koji povezujemo s ovim dvoznačno nastalim pojmovima, mislimo da se on postupno narušava. Za nas moral ne označava slijepu poslušnost prema određenim unaprijed danim pravilima ili dogmama socijalnog, religijskog, političkog ili nekog drugog oblika. Danas doduše mnogobrojni ljudi shvaćaju moral odgovarajuće tim oblicima, zbog čega se danas ovaj izraz iz razumljivih razloga odbacuje. Mi promatramo moral mnogo više kao nešto što se odnosi na poštovanje koje svaki pojedinac treba iskazati prema sebi samome, prema drugima i prema okolini.

Poštovanje prema sebi samome znači živjeti u suglasju sa svojim idejama i ne dopustiti sebi odobravanje ponašanja koje kod drugih odbijamo. Poštovanje prema drugima počiva samo u tome da ne činimo bližnjima što ne želimo da se nama čini. Ovo su poučavali svi mudraci prošlosti. Što se tiče poštovanja prema okolini, ne kažemo lakomisleno da je ovo nešto samo po sebi razumljivo, jer ovdje se jednostavno radi o tome da se priroda zaštititi i sačuva za buduće generacije. Promatrano s toga gledišta, moral potiče uravnoteženost između prava i obveze svakog pojedinca. Takvo gledište daje pojmu moral dimenziju humanosti koja ne sadržava nikakvo moraliziranje. Moral u smislu naših objašnjenja rasvjetljava težak problem odgoja koji se, izgleda, nalazi u nevolji.

Većina roditelja ovdje je odustala od borbe jer im nedostaje nit vodilja kako pravilno odgajati djecu. Među roditeljima postoje mnogi koji tu odgovornost, na osnovu svojeg vlastitog neuspjeha, prenose na učitelje svoje djece. Ali zar nije zadaća nekog učitelja prije svega podučavati, to znači svoja vlastita znanja prenositi dalje? Što se s druge strane tiče odgoja, on se još uglavnom sastoji uglavnom u tome prenijeti mladom čovjeku etičke vrijednosti i obveze državljanina. Ovdje se slažemo s idejama Sokrata koji je u odgoju vidio „*umijeće kako bi se probudile vrline duše*“, a to su skrovitost, dobrota srca, iskrenost, tolerancija, dobrohotnost itd. Neovisno o bilo kakvom razmišljanju spiritualne vrste, mislimo da su to vrline koje bi odrasli trebali dati i približiti djeci. To naravno pretpostavlja da roditelji i sami posjeduju te vrline ili u najmanju ruku osjećaju težnju da ih radom steknu. Sigurno Vam je poznato da se govorilo kako su pripadnici Ruže i Križa u prošlosti prakticirali materijalnu alkemiju koja se sastojala u tome da se manje plemenite metale, kao kositar i olovo, pretvori u zlato.

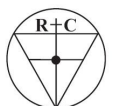
Pri tome se često nije uzimalo u obzir da su se istinski pripadnici Ruže i Križa u stvarnosti posvećivali *duhovnoj* alkemiji kada su govorili o alkemiji. Također i mi, pripadnici Ruže i Križa u današnje vrijeme, dajemo prednost samo ovome obliku alkemije koja je svijetu potrebna više nego ikada. Duhovna alkemija za ljudsko biće sastoji se u tome da svaku svoju pojedinu grešku pretvori u suprotnost, kako bi se u konačnici dostigle one vrline na koje smo se prethodno osvrnuli.

Ove vrline zapravo predstavljaju pravo dostojanstvo čovjeka kojih je u svojem položaju dostojan samo onda ako mu uspije te vrline izraziti kroz svoje mišljenje, govor i postupke. Kada bi se svi ljudi, bez obzira na njihovo religijsko uvjerenje, njihov politički stav itd., potrudili doseći ove vrline, svijet bi nedvojbeno bio u boljem stanju. Iz tog razloga čovječanstvo se može i treba regenerirati. No to pretpostavlja da se svaki čovjek samostalno obnovi i to također na moralnoj razini.

Što se tiče umjetnosti, mislimo da je ona tijekom posljednjeg stoljeća krenula intelektualnim putem, što ju je sve više dovelo u apstrakciju. Ovaj proces podijelio je umjetnost u dva oprečna strujanja, na elitnu i narodnu umjetnost. Pri tome se elitna umjetnost izražava kroz apstrakciju čije je teško razumijevanje ostalo ograničeno na one koji se označavaju kao prosvijetljeni ili koje takvima nazivaju. Kao prirodna reakcija suprotstavlja se popularna moderna umjetnost ovoj struji i potkrepljuje njezina nastojanja da u umjetnost unese ono konkretno, tjelesno ponekad i pretjerano slikovito. Koliko god se to činilo proturječno, oba umjetnička smjera spuštaju se sve više u materijalno, što odgovara činjenici da se ekstremi dodiruju. Tako se umjetnost u svojoj unutarnjoj podjeli i po ideji izražava naglašeno materijalistički i po tome nalikuje većini područja ljudske aktivnosti. U naše doba umjetnost odražava više puls ega nego čežnju duše, što je za žaliti.

Vjerujemo da se istinski inspirirana umjetnost sastoji u tome da se ljepota i čistoća božanske razine odražavaju na ljudskoj razini. Pri tome razumijevanju buka ne može predstavljati glazbu, packanje slikarstvo, razbijanje nečega skulpturu, a izivljavanje pokretima ples. U slučaju da se pri tome ne radi o modnim efektima, iza toga stoje izražajna sredstva sociološke prirode i ne bi bilo dobro ispustiti to iz vida. Naravno da se ovakvi izražajni oblici mogu vrednovati, no čini nam se neprimjereno kvalificirati ih kao *umjetničke*. Kako bi umjetnosti mogle udovoljiti svojim zadaćama i sudjelovati u regeneraciji čovječanstva, umjetnosti bi trebale svoju inspiraciju crpiti iz arhetipova prirode, svemira i iz duhovnog područja. Ovo uvjetuje da se umjetnici „uzdignu“ do arhetipova i ne „zaglibe“ u uobičajene stereotipe. Usporedno s time, neminovno je da umjetnost ispuni svoju svrhu na estetskom području. To su za nas dva osnovna uvjeta koja se moraju sjediniti za vrijeme umjetničkog stvaranja, kako bi joj uspjelo doprinijeti uzdizanju svijesti i tako postati ljudskim izrazom kozmičke harmonije.

Što se pak tiče odnosa čovjeka prema njemu sličnima, mislimo da ti odnosi sve više postaju vezani uz korist, a nesebičnost sve više potisnuta u stranu. Sigurno da ima i znakova solidarnosti. No ona ima više povremeni karakter, kao što je to slučaj prilikom katastrofa poput poplava, nevremena, potresa itd. U svakodnevnicu inače prevladava ophođenje „svatko za sebe“. Prema našem mišljenju, porast individualizma je daljnja konsekvencija pretjeranog materijalizma koji se uvriježio u sadašnjem modernom društvu. Ništa manje neće tako nastala osamljenost vremenom ustupiti mjesto čežnji i potrebi za ponovno njegovanje međuljudskih odnosa. No do tada bi bilo poželjno kada bi izolacija mogla doprinijeti tome da se ljudi više okrenu svojoj vlastitoj nutrini, kako bi se konačno otvorili duhovnosti.

Širenje nasilja čini se također vrlo zabrinjavajuće. Sigurno je toga uvijek bilo, no ipak se to sada pojačano uočava u individualnom ponašanju. Još gore je što se to nasilje javlja kod sve mlađih ljudi. Na početku 21. stoljeća dijete ubija neko drugo dijete, naizgled bez osjećaja samilosti. Ovom nasilništvu stoji nasuprot neko fiktivno nasilje, koje bez prestanka treperi na platnima kina i televizijskim ekranima. Jedno inspirira drugo, a drugo pothranjuje prvo, što vodi do začaranog vrtloga koji bi jednom konačno trebalo zaustaviti. Neosporno je da nasilje može imati različite uzroke (socijalna bijeda, raspad obitelji, osvetoljubivost, pohlepa, nepravedno postupanje). Prvi utjecaj za izazivanje nasilja nije ništa drugo nego nasilje radi nasilja.

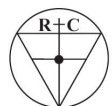
Jasno je da je proizvodnja umjetnih sredstava za nasilje spojena sa zlobom i ruga se svemu što se izgrađuje, pogotovo jer je čovječanstvo prvi put, u nama poznatoj povijesti, sposobno uništiti samo sebe na zemaljskoj razini.

U proturječju s modernim tendencijama konstatiramo u doba komunikacija da se pojedinci jedva još međusobno druže. Članovi neke obitelji jedva da još među sobom vode osobne razgovore. Svi su zauzeti slušanjem radija, gledanjem televizije i video-filmova ili surfanjem po internetu. Isto vrijedi i za telekomunikaciju, koja je zapravo nadišla uobičajenu komunikaciju. Ona potiskuje individuu u sve veću osamljenost i time osnažuje individualizam o kojem je već bilo govora. Da se pravilno razumijemo: individualizam, kao prirodno pravo da čovjek živi autonomno i samo-odgovorno, nije stavljeno pod upit, već upravo suprotno. No ako se individualizam izrodi u oblik življenja koji počiva na odbijanju drugih, čini nam se to sumnjivim jer takav stav nosi sa sobom kidanje obiteljskih veza i socijalne mreže.

Mislimo da se sadašnje pomanjkanje kontakata među bližnjima može tražiti djelomice u obilju informacija, ma kako to proturječno moglo zvučati. To, naravno, ne znači da se u pitanje treba dovesti obveza na informiranje i pravo na informiranost, jer i jedno i drugo su stupovi svake prave demokracije.

Mišljenja smo, ipak, da je informacija sada pretjerana i prenaglašena, tako da proizvodi svoju suprotnost, dezinformaciju. Također žalimo da se prije svega koncentrirala na proturječnostima ljudskih osebnosti i pretežito ciljano izvrgava ruglu negativne aspekte ljudskog ponašanja. Time pothranjuje pesimizam, tugu i očaj, a u najgorem slučaju sumnju, razdor i mržnju. Ako je već pravo otkriti koji udio u svijetu ima ono ružno, onda je legitimno u interesu svih otkriti ono što ovaj svijet čini lijepim. Svijetu s optimizam, nada i jedinstvo potrebni više nego ikada.

Uzajamno razumijevanje čovjeka s čovjekom označilo bi znatan napredak, značajniji još od svih napredaka na znanstvenoj i tehnološkoj razini koje je poznavalo 20. stoljeće. Stoga društvo mora poticati izravne susrete svih svojih dijelova i istovremeno se otvarati prema svijetu.

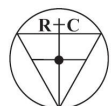
U tome smislu podupiremo oblikovanje jednog ljudskog Bratstva u kojemu bi svaki pojedinac bio građanin svijeta. To će dovesti do toga da će nestati uskraćivanje ili diskriminacija na rasističkoj, etničkoj, socijalnoj, religijskoj, političkoj i drugim razinama. U konačnici će se raditi o tome da kroz djelovanje može doći do nastanka kulture mira. Kultura će time biti usmjerena na integriranje i zajedničko djelovanje. Za to su se pripadnici Ruže i Križa oduvijek zalagali. Budući da je čovječanstvo u svojoj esenciji jedinstveno, može postati sretno ako promiče sreću svih ljudi bez izuzetaka.

Kada govorimo o odnosu čovjeka prema prirodi, mislimo da on u cijelosti nije nikada bio tako loš kao danas. Tko hoće, može promatrati kako čovjekova aktivnost prouzrokuje sve gore i razornije posljedice za okolinu. Pri tome je ipak očito da preživljavanje ljudske vrste ovisi o njenom ophođenju s uvažavanjem prirode s obzirom na očuvanje njene ravnoteže. Impozantan civilizacijski razvoj je, na osnovi biološke manipulacije izvorima hrane, primjenom postrojenja i tehnike s trajnim onečišćavanjem okoline na široj osnovi, kao i nezadovoljavajuće riješenim odlaganjem atomskog otpada, da spomenemo samo neke značajne rizike, proizveo nepredvidive opasnosti. Zaštita prirode, jamstvo za daljnji opstanak čovječanstva, postala je tema svih građana nakon što su se ranije time bavili samo odgovorni specijalisti. Zaštita okoliša je danas tema cijelog planeta Zemlje. Ta tema postaje sve osjetljivija, za vrijeme dok se predodžba što je priroda uopće stalno mijenja. Čovjek se sada nalazi u stanju uzimanja: danas se više ne može govoriti o *prirodi kao takvoj*. U budućnosti će priroda biti ono što čovjek zapravo želi i što bi ona trebala biti.

Jedno od tipičnih obilježja današnjice predstavlja velika potrošnja energije. Ovaj fenomen ne bi sam po sebi bio zastrašujući kada bi se postupalo promišljeno. Ipak zaključujemo da se prirodna rudna blaga prekomjerno izrabljuju. Rezerve ugljena, zemnog plina i nafte bliže se, polako ali sigurno, svome kraju. S druge strane, novi izvori energije, kao atomski reaktori, kriju potencijalnu opasnost kojoj se prilikom neke katastrofe još ne znamo pravilno suprotstaviti.

Također vidimo da usprkos upravo poduzetih napora nisu mogle biti zaključene nikakve temeljite mjere u međusobnom usuglašavanju i to u područjima kao što su efekt staklenika zbog pretjerane uporabe ugljičnog dioksida, krčenje šuma, proširenje pustinja, zagađenje mora itd. Razlog tome je pomanjkanje volje. Osim napada na okoliš, zbog čega će čovječanstvo biti izloženo teškim opasnostima, odražava ovo ponašanje i visoku razinu nezrelosti, bilo kolektivne bilo individualne. Bilo kako bilo, mislimo da ovaj poremećaj klime sa svojim olujama, poplavama itd., može biti posljedica predugog narušavajućeg utjecaja čovjeka na našu vlastitu Zemlju.

Drugi ozbiljan zadatak sve više će nam se javljati u budućnosti: problem s vodom. Ovdje se radi o neophodnom elementu da bi se život održao i razvijao. U jednom ili drugom obliku sva živa bića ovise o tome. Niti čovjek nije iz toga isključen, jer se i njegovo tijelo sastoji od 70% vode. Pristup slatkoj vodi danas u svijetu od šest stanovnika ima samo jedan. U sljedećih pola stoljeća prijeto opasnost da se ovaj odnos pogorša na jednu osobu od četiri. Razlog je stalni porast stanovništva na svijetu, kao i tekući porast zagađenja rijeka i tokova. Stručnjaci se slažu s iskazom da će „bijelo zlato“ – još više nego „crno zlato“ – postati u ovome stoljeću predmetom svađa sa svim svojim rizicima sukoba koje to uključuje. Ovdje je također potrebno globalno osvješćivanje u vezi tog problema.

Zagađivanje zraka također u sebi skriva značajne opasnosti za život općenito, a posebno za ljude. Industrija, grijanje i promet pridonose općem pogoršanju kvalitete zraka ispunjavajući atmosferu štetnim tvarima, što opterećuje zdravlje stanovništva. Upravo gradska područja su najjače pogođena ovim fenomenom i moraju uzeti u obzir da ova opasnost raste u odnosu na kontinuirano širenje njihovih rubnih područja. Neprekidno širenje velikih gradova predstavlja za ravnotežu društva opasnost koja se ne smije podcijeniti. Stoga usvojimo gledište Platona na koje smo se upravo pozvali: „*Do one točke do koje se on poveća i očuva svoje jedinstvo, grad se dalje može širiti, ali ne i izvan toga*“. Sklonost kolosalnom nije u stanju promicati humanizam u onome smislu kako smo humanizam mi opisali.

Gigantizam u unutrašnjosti velikih gradova neminovno dovodi do raspada i potiče nelagodu i osjećaj nesigurnosti.

Ponašanje ljudi prema životinjama spada u odnose koje čovjek održava s prirodom. Njegova je dužnost voljeti životinje i poštivati ih. Sva živa bića su dio životnog lanca kako se on stvara na Zemlji i sva su ona zastupnici razvoja. Na svim svojim razinama su životinje također nositelji božanske Duše i imaju udjela u planu Stvaranja.

Smatramo da je razmišljanja vrijedno to da je čovjek među svim živim bićima dostigao najviši razvoj. Zbog svih ovih razmatranja smatramo vrlo podlim pod kojim uvjetima se bezbrojne životinje uzgajaju i ubijaju. Operativne zahvate na živim životinjama u znanstvene svrhe smatramo barbarstvom. Općenito smo mišljenja da bratstvo mora uključivati sva bića koja je život donio na svijet.

U tom duhu dijelimo sljedeće gledište koje je pripisano Pitagori: „*Dokle god ljudi nastavljaju bez kajanja uništavati živa bića nižeg reda, neće poznavati ni zdravlje ni mir. Dokle god mrcvare životinje, ubijati će se i međusobno. Ustvari, onaj koji sije ubojstvo i patnju, neće žeti radost i ljubav.*“

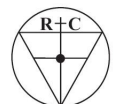

Što se tiče odnosa čovjeka sa Svemirom, mislimo da on počiva na uzajamnoj ovisnosti. Budući da je čovjek dijete Zemlje, a Zemlja sa svoje strane dijete Svemira, čovjek je, dakle, dijete Svemira. Prema tome, atomi iz kojih se sastoji ljudsko tijelo, potječu iz prirode i susreću se ponovno na kraju Svemira, što je astrofizičare potaklo na izjavu da je „čovjek dijete zvijezda“. Ako je čovjek obavezan Svemiru biti zahvalan, onda i Svemir zahvaljuje mnogo toga čovjeku; sigurno ne svoje postojanje, ali razlog svoje egzistencije. Jer što bi bio Svemir kada mu se ne bi mogle diviti oči čovjeka, kada ga ne bi mogla shvatiti njegova svijest, kada se u njemu ne bi mogla odražavati njegova duša. To gotovo vodi do uzrečice: „*Spoznaj samoga sebe i spoznat ćeš Svemir i Boga*“.

Iz ovoga se ne smije izvući zaključak da bi se prema našem viđenju Stvaranja čovjeka htjelo staviti u središte istoga. Nije nam namjera od čovjeka učiniti središte božanskog plana. Mnogo više nam je cilj učiniti čovječanstvo središtem naše duhovne potrage. Prema našem mišljenju, sadašnjost čovjeka na Zemlji nije rezultat nekog slučajnog susreta određenih datosti i prilika. Egzistencija čovjeka je ciljani rezultat jedne namjere koja svoje podrijetlo nalazi u Univerzalnoj Inteligenciji koju općenito nazivamo „BOG“. Ako Bog u svojoj neizmjerljivoj nadmoći nije više shvatljiv i intelektualno razumljiv, to se ni u kojem slučaju ne odnosi na Zakone preko kojih se On manifestira u Stvaranju.

Kao što je već spomenuto, čovjek ima sposobnost i dužnost studirati ove zakone i primijeniti ih za svoje vlastito materijalno i duhovno dobro. Mislimo čak da u ovom studiju i njegovoj primjeni ne počiva samo smisao njegova bitka, nego također i njegova sreća.

Odnos čovjeka prema Svemiru potiče i pitanje da li život postoji i izvan Zemlje. U to smo uvjereni. Ako krenemo od toga da Svemir broji otprilike stotine milijardi galaksija i da jedna jedina galaksija pokazuje u prosjeku oko sto milijardi zvijezda, postoje milijuni sunčevih sustava koji se mogu usporediti s našim. Ako netko iz toga izvuče zaključak da je u cijelom Svemiru samo naš planet naseljen, onda nam se to čini apsurdnim i egoističnim. Među pojavnim oblicima života na drugim planetima moguće je da postoje i oni koji su više razvijeni od ovih na našoj Zemlji, a drugi možda i manje. No svi oni čine dio božanskog plana Stvaranja i uključeni su u kozmički razvoj. Što se tiče pitanja da li bi vanzemaljci bili u stanju stupiti u kontakt s našim čovječanstvom, mislimo da je to moguće, no ne ulažemo sve u ta očekivanja. Imamo druge prioritete. U svakom slučaju, dan kada će se dogoditi takav kontakt biti će događaj bez premca. Tada će se povijest čovječanstva stopiti s onom univerzalnog života...

EPILOG

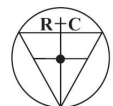
Dragi čitatelju,
draga čitateljice!

S ovime do sada željeli smo Vas upoznati kroz ovaj Manifest. Je li Vam se to učinilo uznemirujućim? Ako je to slučaj, ipak budite uvjereni da smo mi oslonjeni na našu filozofiju, prožeti idealizmom i optimizmom. I tako sve naše povjerenje polažemo u čovjeka i njegovu sudbinu. Ako se uzme u obzir što je sve korisno i lijepo čovjek stvorio na područjima znanosti, tehnologije, arhitekture, umjetnosti, literature, kao i u drugim područjima, i ako se razmišlja o plemenitim osjećajima koje može osjetiti i izraziti kao što su suosjećanje i ljubav, onda se ne može sumnjati u to da čovjek u svojoj nutрини posjeduje nešto božansko i da mu tako uspijeva izdići se iznad sebe i činiti dobro. Pri tome mislimo, čak i uz rizik da se činimo utopijski usmjereni, da čovjek posjeduje moć stvoriti od Zemlje mjesto mira, harmonije i bratstva. No to ovisi samo o njemu samome.

Sadašnja svjetska situacija nije očajavajuća, ali je uznemirujuća. Ono što nas najviše zaokuplja nije stanje čovječanstva, nego mnogo više ono našeg planeta. Mislimo zapravo da vrijeme za duhovni razvoj čovjeka nije ni u kojem slučaju isteklo, jer budući da je njegova duša besmrtna, postoji neka vrsta vječnosti kako bi se ljudski razvoj priveo do uspješnog kraja. S druge strane, Zemlja je srednjoročno stvarno ugrožena, u najmanju ruku kada se radi o životnim okvirima za ljudsku vrstu.

Vrijeme za nju bliži se svome kraju i mislimo da će očuvanje Zemlje biti glavni izazov za ljude 21. stoljeća. S ovim izazovom će se morati suočiti politika, gospodarstvo, znanost, tehnologija i sasvim općenito sva područja ljudske aktivnosti. Zar je tako teško uvidjeti da cijelo čovječanstvo može svoju sreću naći ako živi u skladu sa zakonima prirode i osim toga u suglasju sa božanskim zakonima? I zar je, s druge strane, toliko nerazborito sebi priznati da čovječanstvo posjeduje sredstva da se u vlastitom interesu uzdigne iznad sebe. Bilo kako bilo, ukoliko se ljudi i nadalje budu pridržavali svog dosadašnjeg materijalizma, ispunit će se najcrnja proročanstva o propasti i nitko neće ostati pošteđen.

Ostavimo po strani političke ideje i također religijske uvjerenja, kao i filozofske nazore svakog pojedinca. Vremena više nisu za podjele, ma kakve vrste one bile, već za sjedinjenje i da se prebrode razlike u službi općeg dobra. Tako naše Bratstvo sjedinjuje u svojim redovima kršćane, judaiste, muslimane, budiste, hinduiste, animiste, pa čak i agnostike. Ono također sjedinjuje i osobe koje pripadaju svim socijalnim klasama i zastupaju sve klasične političke struje. Muškarci i žene imaju ovdje status potpune ravnopravnosti, a svaki član ima pravo na iste povlastice. Ovo jedinstvo svih različitosti je upravo ono što čini snagu našeg ideala i našeg Egregora. Ako je to tako, onda stoga jer se vrlina koju mi najviše njegujemo zove tolerancija, koja upravo znači pravo na različitost. To od nas još uvijek ne čini mudrace, jer mudrost obuhvaća još mnogo više vrlina od ove jedne. Smatramo se prije filozofima, što bi doslovno značilo *ljubiteljima mudrosti*.

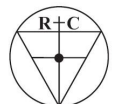
Prije nego što zapečatimo ovaj *Positio*, što će mu dati prepoznatljivo obilježje Bratstva, želimo ga zaključiti jednom invokacijom koja dovodi do izražaja ono što želimo obznaniti s *Utopijom pripadnika Ruže i Križa* u platonskom smislu tog značenja. Pri tome apeliramo na dobru volju svih i svakog pojedinca, kako bi ova Utopija jednoga dana postala stvarnost na veliku dobrobit čovječanstva. Možda taj dan neće nikada doći, no ako se svi ljudi dobre volje potrude vjerovati u to i na odgovarajući način djelovati, onda svijet može postati samo bolji...

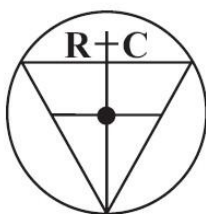
Utopija pripadnika Ruže i Križa

***Bože svih ljudi, Bože sveg života,
u čovječanstvu o kojem sanjamo,
političari su duboko humani i djeluju u službi općeg dobra,
odgovorni su za gospodarstvo i financije i upravljaju
državnom imovinom obzirno i u interesu svih,
znanstvenici su produhovljeni i stvaraju svoja
nadahnuća iz Knjige prirode,
umjetnici su inspirirani i izražavaju u svojim djelima
ljepotu i čistoću Plana Stvaranja,
liječnici su prožeti ljubavlju za bližnje
i jednako njeguju dušu kao i tijelo,
nema ni bijede ni siromaštva jer svatko dobiva
ono što mu treba kako bi sretno živio,
rad se više ne doživljava kao prisila, već više
kao izvor razvoja i zdravlja,
priroda je spoznata kao najljepši Templ uopće,
a životinje kao naša braća na putu svojeg razvoja,
postoji svjetska vlada koja se sastoji od vlada svih nacija i koja vlada u interesu cijelog
čovječanstva,
spiritualnost je ideal i način života koji se crpi iz jedne
svjetske religije koja se temelji više na spoznaji
Božanskih Zakona nego na vjerovanju u Boga,
ljudski odnosi zasnovani su na ljubavi, prijateljstvu i
Bratstvu, tako da svijet živi u miru i harmoniji.***

Neka bude tako!

Zapečaćeno 20 ožujka 2001.

RC-godina 3354